

Fædrelandet.

Abonnementpris i Kjøbenhavn 15 \mathcal{R} pr. Kvartal, 5 \mathcal{R} pr. Maaned, enkelte Nr. 6 \mathcal{R} ; udenfor Kjøbenhavn 3 Rbd. pr. Kvartal frit i Huset
Hver Aften udgaar et Numer. Bladets Contoir, Klædeboerne Nr. 101, er aabent hver Søndags Formiddag Kl. 11—1.

4de Aarg.

Tirsdagen den 19. December 1843.

Nr. 1451.

Bidstrupgaard.

II.

Deconomen er Anstaltens Tjener, der arbejder for Kost og Løn. Han har nemlig fri Bolig, formodentlig med Brænde og Lys, Kosten til sig og sine og, saavidt jeg veed, 300 Rbd. om Aaret foruden Kost og Løn til alle sine Foll. Men han er desuden en Leverandeur. Han nemlig ligesom kjober (for Indkjøbsprisen) af Directionen de Varer, den ved Vicitation eller paa anden Maade er kommen i Besiddelse af, og efter at han har ladet dem tillave og distribuere, beregner han ved hver Maanedes Ende, hvad en Patients Forpleining i den løbende Maaned har kostet og lader sig derefter betale. Forholdet er saaledes, som man seer, allerede ikke lidet uklart, men det bliver det end mere derved, at han for omtrent $\frac{1}{3}$ af den hele Forpleinings Sum er en reen Kjøbmand. Forpleiningen andrager aarligt henimod 20,000 Rbd. hvoraf 4 a 5000 Rbd. anvendes til Colonial Varer, Fisk og nogle andre Artikler, hvilke Deconomen leverer, efter en Takt, der sættes af Directionen, men som giver ham en god Fordeel, da Priserne i det Hele uden Tvivl ere lidt høiere end dem, der gjælde hos Detailister i Kjøbenhavn. Saaledes var efter en autentisk Opgivelse Deconomens Takt i Aaret 1841 for Riis 16 \mathcal{R} pr. Pd., for Perlegrøn 10 \mathcal{R} ., Kaffe 28 \mathcal{R} ., Candia 26 \mathcal{R} ., Melis 26 \mathcal{R} ., Vaddersukker i de to første Kvartaler 16 \mathcal{R} ., i de to sidste Kvartaler 15 \mathcal{R} ., Thee i første, andet og fjerde Kvartal 1 Rbd. 3 \mathcal{R} ., i tredje Kvartal 1 Rbd. 2 \mathcal{R} ., pr. Pd. osv. *) Dette kommer nu deraf, at Fattigvæsenets Bestyrelse har normeret en Løn, som Deconomen ikke kan leve af, og da denne Bestyrelse ikke directe vil give mere ud, men Daareanstalt-Bestyrelsen dog humant har villet tage Hensyn paa Mandens Stilling, saa har man aabnet ham Udgang til indirecte at forbedre sine Indtægter. Da Sparingsheds Principet saaledes paa en Maade bevares, og det ikke er utænkligt, at man virkelig engang kunde faae en Deconom, der kunde være tjent med den normerede Løn, saa vilde der maastee ikke være noget at indvende mod denne Gageringsmaade, naar man ikke derved kom ind i dunkle Forhold, som man paa ingen Maade kan belyse eller kontrollere, og Directionen kan

neppe vide, om den lønner denne Embedsmand med 1000 Rbd. med 2000 Rbd. eller med meget mere om Aaret.

Controllen i det Hele med denne Green af Bestyrelsen er ogsaa mindre fuldkommen. Det er vist ikke noget Tilfældigt, at den Maade, hvorpaa man controllerer Deconomien, er den samme, som man tidligere betjente sig af paa Sonnenstein, men som der for længe siden er affkaffet, hvad man her haabe ogsaa snart vil blive Tilfældet paa Bidstrup. Indetfor nemlig at lade Deconomen med rene og klare Lister bevise, hvad der er forbrugt i Etablissementet, saa fordrer dette System, at han skal vise, hvor meget der kunde være gaaet med, naar de Quantiteter, et Reglement foreskriver, være anvendte, og derefter beregner han, hvad dette vilde koste, naar der havde været bespiist 50 eller respective 100 Patienter; men der har altid været bespiist færre eller flere end det nævnte Antal. Det kan vist ikke negtes, at det for den høiere Bestyrelse kan have sin Fordel at regne med runde Tal, hvilket herpaa for en Deel opnaaes; men paa den anden Side er det indlysende, at denne Control kun gaaer paa Overfladen, og aldrig kan trænge ind i Dybden, saameget mindre, som man dog ikke kan vide eller paa nogen Maade erfare, om de reglementerede Quantiteter af alle Slags, s. Er. af Colonialvarer, altid ere forbrugte. Jeg vil ingenlunde gjøre Mandens Uretlighed mistænkkelig; men det maa vel bemærkes, at Deconomen i dette Stykke mindre er at betragte som en Tjener, end som en Husfader, der maa see at komme ud med det mindste muligt; thi, alt hvad der kan spares, det er ikke en Fortjeneste for Anstalten, men for Deconomen personlig. Det hele Forhold, hvori denne Mand staaer, er saa uklart, saa forvirret og saa farligt, han er alle Diebliske og i alt hvad han har at udføre for Anstalten, udsat for saa mange meget betydelige Conflictter, at man i Sandhed maa brundre ham, om han kan styre klar af alle de Skjær, der omringe ham, og efter fuldendt Dagværk lægge sig til No med en god Samvittighed, hvilket dog vist er umuligt, da han enten maa komme til at gjøre sig Bebrejdelser for at have overseet Directionens eller sin egen Fordel. Hvorledes vil han s. Er. forsvare de to meget fremstikkende Egenstaber, han har, af en Tjener, hvem det maa være om at gjøre, at han vinder sine Foresattes Tilfredshed ved, at der economiseres og forbruges saa lidt som muligt, og af en Kjøbmand, hvem det maa være magtpaaliggende, at der forbruges saa meget som

*) Deconomens Regning dette Aar for Colonial-Varer etc. Beløb 4282 Rbd. 52 $\frac{1}{2}$ \mathcal{R} .

muligt: jo større Omfatning, desto større Fortjeneste. Det skal have været bragt i Forslag, og senere været discuteret i Directionen, at stille Oekonomien i det hies Forhold af en Ledende, men de fleste Stemmer have udtalt sig derimod og med Grund. Jeg skal tillade mig at henvisse til, hvad jeg om dette Forhold har sagt i min Bog om Daarevæsenets Indretning (Pag. 130), og kun her udhæve, hvad der ikke just er det Vigtigste, men det, der vil frembyde sig for Forretningsmænd som det mest Praktiske, det nemlig, at man derhved berører sig den bedste Control for Væremes Quantitet og Qualitet.

Det er altsaa en Selvfølge, at den oekonomiske Bestyrelse ikke kan være god, hvilket den virkelig heller ikke er. I min Bog om Daarevæsenets Indretning har jeg (Pag. 17 og følg.) vist, at Anstalten i det Aar 1ste Novbr. 1840 til 31ste Octbr. 1841 kostede omtrent 59,000 Rbd. Deraf var en Sum af omtrent 13,000 Rbd. anvendt paa Lemmerne, hvis Antal i Gjennemsnit udgjorde 215, $\frac{1}{10}$ Personer; men omtrent 42000 Rbd. vare forbrugte paa Patienterne, der i Gjennemsnit udgjorde 145, $\frac{1}{10}$ Individer. Medens man i Anstalten i Slesvig forpleier et Individ i Gjennemsnit med en Beføstning af 158 $\frac{1}{2}$ Rbd. aarlig, i det dyre Berlin med 170 $\frac{1}{2}$ Rbd., i Heidelberg ved en uden Tvivl noget mindre Oekonomi, med 100 $\frac{1}{2}$ Rbd. og i Siegburg med 200 Rbd. aarlig, saa koster et Individ paa Bidstrup, naar man holder sig til det tredje Reguskab, over 288 Rbd. aarlig*). Og uagtet denne betydelige Beføstning fødes Patienterne yderst knapt. Der er vel nærmere 12 Lod Kjød eller 8 Lod Fjæs til en Portion; men da herved er forstaaet raat Kjød og Fjæs med Ben og Seuer, saa erholdes Patienterne kun omtrent 6 Lod Kjød eller respective 4 Lod Fjæs til en Portion, og det er virkelig for lidt. Jeg har vist, at paa Bidstrupgaard var der i den angivne Tid givet 144,841 Spisebøge og derved forbrugt af de vigtigste Artikler:

30,111 Pd. Kjød,
3,773 Pd. Fjæs,
11,480 Pd. Smør,
170,254 $\frac{1}{2}$ Pd. Brød,
600 Tdr. Kartofler.

Fremdeles har jeg vist, at i Slesvig, hvor man giver $\frac{1}{2}$ Pd. Kjød eller respective Fjæs til en Portion, og hvorved er forstaaet raat Kjød og Fjæs uden Ben, var der ved omtrent samme Tid givet 111,888 Spisebøge og derved forbrugt:

32,190 Pd. Kjød,
4,068 Pd. Fjæs,
10,008 Pd. Smør,
99,576 Pd. Brød,
582 Tdr. Kartofler.

Hertil kan føies, at der i Sachsenberg var ved samme Tid givet 89,525 Spisebøge og derved forbrugt:

*) Jeg føler, at denne Paastand kan behøve en Forklaring, hvilken jeg strax skalde have tilføiet, dersom det ikke var blevet mig sagt, at jeg vilde omhyggelig blive opfordret til at afgive en Forklaring herover. Jeg skal altsaa foreløbig afvente en saadan Opfordring.

25,569 Pd. Kjød,
5,843 Pd. Fjæs,
9,025 Pd. Smør,
62,138 Pd. Brød,
3,124 „Scheffel“ Kartofler*).

Uagtet der altsaa var forholdsvis forbrugt mindst paa Bidstrup, saa var Forpleiningen dog der dyrest, da en Patients Forpleining daglig kostede 17 $\frac{1}{2}$ Rbd., dersom den Forudsætning, jeg i min Bog er gaaet ud fra, er rigtig, medens den i Slesvig ikke slet kostede 16 Rbd. og i Sachsenberg, saavidt jeg mindes, lidt over 16 Rbd. om Dagen**).

For hvem den oekonomiske Side af Sagen har mindre Interesse, skal jeg frembyde en anden. I 20 Nov var Gjennemsnits Antallet af de Døde paa Bidstrupgaard været 19, 36 pSt. Da man i England kort før 1830 havde gjort den Bemærkning, at Dødeligheden var meget større blandt de fattige, end blandt de mere velhavende Patienter i Anstalterne, saaledes at Dødeligheden hos de første kunde være 16 pSt., medens den hos de sidste var kun 7 pSt., saa udsendte man en Commission til at undersøge denne Sag, og det har været tilstrevet de Reguleringsræder, der desformodentlig foretoges i de Fattiges Diæt og i Patienternes Behandling overhovedet, at Dødeligheden slet var sandt nok til respective 9 og 6 pSt. om Aaret. Det er saaledes ikke ganske sikkert, om ikke nogle Procent af Patienterne paa Bidstrup dør af Mangel paa tilstrækkelig Næring. Efter de berøfede Principer er Directionen uden Tvivl i sin gode Ret, naar den knapper af paa de Fattiges Diæt, for at afholde Besparende fra, uden Nød, at besvære Fattigvæsenet, men naar den udstrækker denne Sparksomhed, denne utilstrækkelige Forpleining til de Syge, da arbejder den imod sig selv og opbygger dens egne Foranstaltninger, idet den nemlig gjør Sygepleien ubirksom; thi Sygepleien fordrer just en nærende Diæt, om den skal behandles med Held. Det er en af de mange Modsigelser, som Directionen kommer i med sig selv, formodentlig de besynderlige Forhold, hvori den er stillet.

Jeg har meget mere at sige om Bidstrupgaardens Oekonomi, men jeg skal spare dette til en anden Leilighed.

Dersom forøvrigt Oekonomien er kommen i en saakl Stilling til sin Post, da er Sagen der virkelig ikke mindre. Det var formodentlig Reflexioner, opstaaede hos de juridiske eller hos de administrative Embedsmænd, at de ældre Daare-Anstalter og Klostre blev indrettede; det er formodentlig Reflexioner, opstaaede hos Reger, at de nye Daare-Anstalter ere indrettede. Som det derfor var i sin Orden, at en Forgænging af hin Klasse af Embedsmænd spillede Hovedrollen i hine, saa er det naturligt, at en Ræge maa være den første i disse. Men Dr. Görtze er meget langt fra at være den første paa Bidstrup. Skulde man regne

*) 3 Scheffel udgjør omtrent en dansk Tønde.

***) Prisen i Sachsenberg maa jeg citere efter Hufvommellen, da mine hidseende Papirer ere beblaaet min Rejseberetning, der er indsendt til Hs. Majestæt. De angivne forbrugte Artikler ere derimod alle opførte efter Hufvommellen, men efter en autentisk Oplysning.

efter Gageringen, da vilde Detonomen uden Tvivl være den første, eller om man kun vil tage Hensyn paa den faste Gage, da er Inspecteuren, der har dobbelt saa meget som Lægen, den fornemste og denne Ret vindicerer han sig som bekendt ogsaa, i det mindste i Lønnestiftelsen. Overlægen er saaledes først den anden i Etablisementet, og det selv i den Afdeling deraf, der nærmest staaer under ham, i Sygeafdelingen. I denne er det vel ikke Inspecteuren, — skjønt det ikke er ganske klart, om det er andet end Godmodighed, der bringer denne Embedsmand til at holde sig til en Side, og lade Dr. G. raade lidt — men det er den fraværende Direction, der er den første. I andre Lande har man til Overlægens Post udsøgt en Mand, der med de fornødne medicinske Egenstaber besad administrativt Talent og den fornødne Kundskab og Erfaring til at udøve det, og denne Mand har man saa givet saa frie Hænder som muligt. Det er naturligvis ikke formædelt en Caprice, at man har valgt en Læge til den første Post i Anstalten, men det er i Erkjendelse af, at Forholdet behøver fremdeles at udvikles ved medicinske Meslitioner, og at disse vilde blive høist magre og ensidige hos Mand, der ikke kunne overskue Forholdet i alle Retninger. Men Overlægerne paa Bidstrupgaard have aldrig haft den tilbørlige Frihed, dersom det er rigtigt, hvad en Forfatter for et Par Aar siden berettede, at Hr. Seidelin endnu skal have været mere bunden end den nuværende Overlæge, der ingen Myndighed har. Jeg sigter naturligvis herved til Hr. Selmers lille Skrift om Psychiatriens Tilstand i Danmark, hvilket jeg ved denne Leilighed for en Deel skal drage ind under mine Betragtninger*). Denne Brochure gjorde i sin Tid en meget forskjellig Virkning paa Publicum, idet Nogle optog den med Bisald, som en velment patriotisk Bestræbelse efter at tilveiebringe en Reform i et Forhold, der i saa høj Grad trænger dertil, medens Andre, uden at drage Forfatterens Paalidelighed i Tvivl, væsentlig deri vilde see et Attentat mod Overlægen paa Bidstrupgaard, fremkaldt af personlig Animositet. Til dette sidste Parti skulle flere, om ikke alle Sundhedscollegiets Medlemmer høre, og da den nævnte Forf. saaledes let kunde finde betydelige Banskiligheder for sin Befordring, til Stede for sig og end mere til Stede for Statens Tjeneste, saa føler jeg mig dobbelt forpligtet til ved nogle Ord at belyse dette Skrift.

Der er nogen Videnskabelighed i den hele Fremstilling, som berører ældre Mand mindre behageligt; men det maa bemærkes, at det er Forfatterens første Arbejde, der er „udarbejdet i Løbet af de første Maanedre af indeværende Aar“, siger han i Fortællingen, der er dateret ult. Mai. Forf. vilde unegtelig have gjort vel i, om han havde ladet sit Arbejde ligge et halvt Aars Tid, efterat det var blevet færdigt, og derefter havde taget det for paa ny. Man kan imidlertid godt begribe, at en ung Mand, der har noget meget vigtigt at sige Publicum, ikke giver sig denne Tid. Forf. har nemlig været Candidat paa Bidstrupgaard i to Aar, og da han selv synes at være en driftig Mand, saa har han i den Tid haft Leilighed til mangen god Begrebelse over alt det Eksleri, som der finder Sted. Saasnart altsaa hans Rolle som Jagttager er tilende, saa buldrer han løs og giver sin Fortrydelse Luft. Heraf kan imidlertid kun en overfladisk eller vrangt Læser tage Anstød, saameget mere som „Travlhed, Travlhed“ er Tidens Løsen, og enhver, der har en Spandfuld eller en Døsfuld, maa see at faae den i Danaidernes Kar, saasnart som muligt.

En anden Feil i Fremstillingen, er den Maade, hvorpaa Forf. har holdt Dr. Göricks Dyder og Lyder mod hinanden, hvilket har givet hans Bog det Anstrøg af Personlighed og Had, som man har fundet saa daddelverdigt. Nu er det vel sandt, at dette er just den Maade, hvorpaa Skumlere og Bagvaskere

ret med Eftertryk hudslette de Fraværende. Men Forf. er ikke en Skumler og Bagvasker, der sniger sig omkring og hvister sine Bekjendtere noget i Øret om den fraværende Dr. G.; tværtimod, han raaber, hvad han har at sige, ud for Publicum, hvoraf Dr. G. er et Medlem: han sigter ham det altsaa lige i Øinene og giver ham Leilighed til at forsvare sig, hvilken denne dog ikke fandt det passende at benytte. Den Maade, at erkjende Mandens gode Egenstaber ved Siden af hans Feil, er altsaa blot en Bestræbelse af Forf. efter i enhver Henseende at anerkjende ham efter hans hele Væsen, og at lade ham i Alt vederfares Ret. Og Enhver, der kender de Bidstrupgaardske Forhold, maa indrømme, at Overlægen virkelig er af en saadan dobbelt Natur, at han tiltaler meget forskjellige Følelser. Desuden er denne Maade at behandle Emnet paa grundet i en Ansættelse, Forf. har om det Forhold, der burde finde Sted mellem de yngre og de ældre Læger. Efter nemlig Pag. 8 at have berørt, hvad der i den nyere Tid er gjort for Videnskaben, og hvad han mente der burde gøres for at vække en bedre Mand mellem saavel ældre som yngre, siger han: „men det vilde vist nok være et for de Studerendes videnskabelige Selvsændighed for tjensfuldt Arbejde, om man engang“ [hvorfors ikke altid?] „underkastede vor Stands Notabiliteter en streng og grundig Kritik, ikke blot for at paapege deres Mangler, men ogsaa for at fremhæve deres Fortrin, og derved gav de Studerende Præmisserne i Hænde til en fornuftig Dom over deres Lærere, og vakte disse af den aandelige Dvale, hvori de vel mangen Gang hensynke af Tillid til deres egne uomtvistelige Kræfter“ og Pag. 9. „Men vilde en saadan Kritik over vore Professors Døcentvirksomhed og hele videnskabelige Charakter upaatvivelig bære gode Frugter for alle Parter, troer jeg, at den i lige saa høj, om ikke i endnu højere, Grad turde være anvendelig paa Overlægerne i vore store Hospitaler“, og idet Forf. gaar videre, fremhæver han, hvor meget en saadan offentlig Kritik var at foretrække, for den, der nu sniger sig om i enkelte Gliaper, og derefter handler han selv, idet han forelægger Publicum en Kritik af Overlægen paa Bidstrupgaard, ikke blot for at paapege hans Mangler, men ogsaa for at fremhæve hans Fortrin. I begge Henseender røber Forf. en god Villie, og har i de allerfleste Tilfælde juldkommen Ret, og naar han en enkelt Gang ikke har Ret, eller ikke har det i den hele Udstrækning af Ordet, da er det, fordi han ikke kan see Sagen anderledes fra sit Standpunkt.

— Det skandinaviske Selskab. Onsdagen den 20de ds. Kl. 7 er Forjamling paa sædvanligt Sted, hvortil Afstede, navnlig fra Norge og Sverig have Adgang, efter forudgaaet Anmeldelse for et af Bestyrelsens Medlemmer. Efter afholdt Votering over de til Optagelse Anmeldte, meddeler Hr. Cand. phil. Plog et Udsgit over Bellmann's Levnet, og Hr. Prof. Heiberg et Foredrag over den æsthetiske Betydning af Sammes Digt- og Sangervirksomhed. Adgangskortene forevises ved Indgangen. For de samme Aften Indvoterede vil Adgang til Selskabet staae aaben Kl. 8, forsaavidt Pladsen tilstedes det; men Anmeldelse til denne Indvotering vil ikke kunne modtages efter den 19de dennes.

— I Videnskabernes Selskabs Møde den 15de Decbr. forelæste Professor Schouw en Afhandling om de italienske Lyngværter. Til Medlemmer optoges: Professor i Chemien ved Universitetet Mag. Edvard August Scharling, Lector ved Sorø Academi Dr. phil. Caspar Frederik Wegener og Overlærer ved Odense Kathedralskole Dr. phil. Caspar Peter Paludan-Müller.

— Den danske historiske Forening holder et videnskabeligt Møde Onsdageftermiddag Kl. 6 præc. i Universitets Auditoriet Nr. 3. Justitsraad Molbech foredrager „nogle Bemærkninger om Begrebet Nationalitet“; og meddeler „et nyt Bidrag til Birkerettens Historie i Danmark“.

*) Jeg indseer ikke, hvad der kan have foranlediget Hr. — p — i „Beredlandet“ Nr. 1373 til at opfordre mig til at føre Forsvaret for Dr. Görick imod Hr. Selmer. Dr. G. har dog ligesaa megen Adgang til Skrivematerial som jeg, hvem denne Sag saavidt er udekomme. Nu bringer imidlertid mit Emne det saaledes med sig, at jeg kan tage Hensyn paa bemeldte Skrift, og det skal være mig meget kjær, om Hr. — p — og andre Bedkommende vilde blive tilfredse med min Maade at stifte Ret blandt Parterne.

— Vi have saa ofte ved slaende Exempler godtgjort den Miskaaerlighed, hvormed Politimesteren i Flensborg, Hr. Niemann udøver Censuren over „Flensburger Zeitung“ at vi troe os fritagne for yderligere at bevise dette, ligesom ogsaa, at det i Særdeleshed er Artikler, der bekæmpe den flaksoplafende Schleswigholsteinske, mod hvilke han i Kraft af sin uindstrænkede Magt farer frem med Grubbed. Det er altsaa ikke dersfor, at vi indrykke nedenstaaende nyeste Prøve paa schleswigholsteinske Embedsmænds Behandling af danske Borgere, men for yderligere at opfordre Negeringen til at tage under Overvejelse, om den længere vil finde sig i, at dens Embedsmænd forurette Statens Borgere, og for at vise Hr. Niemann, at han ved sine uretfærdige Beslaglæggelser intet Udend udretter, end at hans Skam bliver endnu mere kundbar. De undertrykte Artikler af „Flensburger Zeitung“ er saalydende:

— Flensborg, 14. Decbr. Im „Corsaren“ wird der Schleswig-holstein'sche O'Connell, der moderne Petrus Eremita, Land-Inspector Ledemann, als Don Quixote auf Sancho Pansa's Esel dargestellt, nämlich auf der Reise nach Hadersbye in den geliebten Land Nord-Abingien begriffen, um einen Kreuzzug gegen die Fiskal-Bank zu predigen. Er ist in voller Rüstung und trägt eine Fahne, worauf man das Wort „Landes-Bank“ liest; nur das Schild hat er nicht mit; er weiß aber, wo es ist, wenn's kneist. Unten sieht man denselben Herrn durch die Anlage des Fiscals von dem Landesbank-Inspector, auf dem er seine wunderschöne Rede in Hadersbye hielt, gekürzt. — Dieser suspendirte und fidealsch angetragte egl. Beamte hat neulich wieder eine Landesbank-Mission nach dem benachbarten Hadersbye (in Angeln) vollführt, und zwar nicht, wie die ächten Apostel, anspruchslos und bescheiden zu Fuß, sondern in einer von 4 Schimmel gezogenen Kalesche. Die gewöhnliche Predigt und die nachfolgende Mattheit — der Glanz-Punct dieser Bank-Congresse — bleibt natürlich nicht aus, und nach dreundigster Ekstase zog der gekürzte Triumphtor bei Nacht und Nebel in die Stadt Flensburg ein, wo er nicht wenig darüber entrüstet gewesen sein soll, ganz ohne Sang und Klang empfangen zu werden und selbst beim Akhildes-Schmaus nur — 14 seiner Anhänger um sich versammelt zu sehen. — Wie weit wird wohl diese öffentliche Verhöhnung der Landesregierung noch ungestraft getrieben werden?

Die folgende Nachricht aus Rendsburg zeigt, wohin es führt, wenn politische Agitatoren, wie Ledemann, unbehindert ihre Rundreisen halten und ihre rebellischen Pläne in die mit den Verhältnissen unbekanntem Gemüther werfen können. Von der Versammlung in Hadersbye reiste nämlich Ledemann nach Rendsburg. Nachdem hier Reden waren gehalten worden und die Menge vom Traubensaft begeistert war, zeigte diese edle Begeisternng ihre würdigen Früchte darin, daß man dem Amtmann ein Verat brachte. Bei dieser Gelegenheit geriet das achte Schleswigholstein'sche Blut in Wallung bei dem Gedanken, daß sich unächtes Blut in dieser auserwählten Schaar finden könnte, und man rief daher: hier sind doch wohl keine verfluchten Dänen unter uns? Als man nun einen bei der Garnison angestellten Chirurgen, einen Dänen, bemerkte, drang die Masse auf ihn ein. Dieser aber, ein starker kräftiger Mann, zog sein Messer hervor, und seine unerschrockene Miene hielt die Menge zurück. Nur ein Handschuhmacher machte schwache Versuche, ihm nahe zu kommen; da man ihn jedoch nicht mit Macht schrecken konnte, brauchte man List, wie vordem die Feinde bei Nehemias, dem Mann Gottes od. Nehemias, Cap. 6, und ein Advocat rief ihm zu, er möge um Gottes Willen stehen. Er aber rief laut, „daß er vor solchem Lumpengesindel nicht stehen werde“, und durch diese seine Entschlossenheit wurde denn ferneren Unordnungen vorgebeugt. Dieser Ehrenmann verdiente dieser seiner Auf-

führung wegen von allen Freunden der Ordnung und Gerechtigkeit eine Auszeichnung, denn gesetzt, er hätte sich einschüchtern lassen, was wäre dann das Ende gewesen? Man wäre ihm nachgerannt, und worin dann das Blut noch mehr erstickt worden, hätte sich die Scene aller Wahrscheinlichkeit nach beendet — mit einer allgemeinen Dänenverfolgung in Rendsburg. — Um das Publicum davon zu überzeugen, daß die obenangegebene Scene auch gänzlich der Wahrheit getreu berichtet ist (was wir kaum bezweifeln möchten, da diese Nachricht uns aus glaubwürdiger Quelle gekommen ist) fordern wir hienit den bei dieser Sache so sehr theilhaftigen Herrn Garnisons-Chirurg auf, den thatsächlichen Verlauf des ganzen Scandals zur Oeffentlichkeit zu bringen, was gewiß um so wünschenswerther ist, als vielleicht dadurch ähnlichen Schändlichkeiten vorgebeugt werden könnte.]

— Paa Fredag udkommer en ny Novelle „Korsveien“ af Hof. til „en Dørbagshistorie“.

Til de fornlyste Rytboeres Familier i Orby er fremdeles indkommet: B. 5 Rbd. S. N. 1 Rbd. A. S. E. 2 Rbd. K. K. 3 Rbd. N. 2 Rbd. T. L. M. G. 5 Rbd. P. 5 Rbd. — I Alt saaledes 438 Rbd. 20 f.

Med Posteposten affandt vi i Dørbagdag 350 Rbd. til Dørbagshistorie af Dørbag.

Smergen.

Det kongelige Theater. „Eparetassen eller naar Enden er god er Alting godt“, Lysspil i 3 Acter af S. Berg (Molletbesatningen uforandret); og: „Elybiden“, romantisk Ballet i 2 Acter af Balletmester Bourmonville, Musik af Baron F. v. Løvenskiold (i Den der Pas de deux [à la Taglion]) (Bourmonville, Jfr. Nielsen), Kl. 6. Torst omrent Kl. 10.
Festteater. „Gemma di Vergy“, tragisk Opera i tre Acter, Musik af Donizetti. Kl. 7.
Det skandinaviske Selskab. Møde Kl. 7.
Dampskibet „Christian VIII til Kiel. Kl. 2.
4de Auction over Suset Nr. 140 i Gothersgade. Kl. 2—4. (Secret. Pagen.)
4de Auction over Halvparten af Nr. 231 i Hummergade. (Proc. v'Augsamy.)

Udnævnelser m. m.

Land. theol. J. Sfort befiller til Diaconus i Alders i Sønderborg Provst; konfirmeret Conducateur J. S. J. Gery til Conducateur i Dørbagshistorie Stedvig og Holten; Forster M. Schmalmod i Grundhof i Lauenborg Amt til gaende Forster i Salem i Røgsborg Amt fra 1ste Febr. 1844 at regne; Forsteanbidat L. S. Sønder til Skovfoged i Stenderup i Haderslev Amt; Amtsforsvarer for Amterne Pleen og Haderslev, Carlraad Konradus Borch, paa Ansøgning i Rende og ved Bortpænge entlediget, fra 1ste Januar 1844 at regne.

Rubenhavns Børs den 19de December.

Copenag. v. vista 198.		Svends 200.	
Bank-Disconto 4. Dito paa Banco-Beier 3.			
100 Nordre Speciesbiler	—	—	— i Sedler.
1 Rbd. Svends Rigsguld	—	—	— i Regn.
4 pEt. kongelige Obligationer	102	102½	i Sedler.
4 pEt. uoplyste Rigsbank-Obligationer	—	—	r. Selsk.
4 pEt. norsk Laan 1828 (Søndre & Søn)	—	—	Solv.
4 pEt. dito 1834 (ved dito)	—	—	i Banco.
4 pEt. dito 1834 (ved dito)	—	—	r. Selsk.
3 pEt. dansk-tydske Obligationer	84½	84½	r.
4 pEt. sv. Hypothek-Obl. af Laan 1835	—	—	i Banco.
4 pEt. dito dito af 1839	—	—	i Banco.
Nationalbank-Aktier	112½	113	i Selsk.

Hansen & Jersild.

I sidste Notering var Bank-Aktier, ved en Kall fra Trykriet, anført med 112½ & 113 i Stedet for 112 & 113.

Færdigt fra Trykriet Kl. 7½.